

§ 10**Verksamhetsberättelse med bokslut 2016**

AMN 2015-0297-01.02

Arbetsmarknadsnämndens beslut

1. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att fastställa verksamhetsberättelse med bokslut för 2016 och överlämnar den till kommunstyrelsen.
2. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att fastställa väsentligt belopp för periodiseringar till 0,1 mnkr.
3. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att godkänna uppföljningen av Jämställdhets- och mångfaldsplan 2016-2018, i enlighet med bilaga 1.
4. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att godkänna uppföljningen av Internkontrollplanen, i enlighet med bilaga 2.
5. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att godkänna redovisningen av kommunfullmäktiges uppdrag, i enlighet med bilaga 3.
6. Arbetsmarknadsnämnden beslutade att justera paragrafen omedelbart.

Ärendet

Arbetsmarknadsnämndens huvuduppdrag är att rusta stockholmare för arbete och studier. Nämndens kärnverksamheter består av vuxenutbildning inklusive undervisning i svenska för invandrare (sfi) samt arbetsmarknadsinsatser.

Stockholm är en tillväxtregion med goda arbetsmöjligheter jämfört med många delar av landet och arbetsmarknaden präglas av en ökande brist på arbetskraft inom vissa branscher. Samtidigt har vissa grupper som står längre från arbetsmarknaden allt större svårigheter att finna ett arbete. Det gäller särskilt de som har otillräcklig utbildningsbakgrund och därmed inte kan uppfylla de krav som regionens kunskapsintensiva arbetsmarknad ställer.

Ett viktigt fokus för nämnden har under året varit att få fler kortutbildade att både söka sig till och klara av en utbildning inom vuxenutbildningen. Ett ambitiöst utvecklingsarbete har startat som omfattar flera områden. Det är dock viktigt att konstatera att det krävs insatser över en längre tid för att nå stadens höga ambitionsnivå inom området. Utvecklingsområdet var därför också i fokus för nämndens första rapport, inom ramen för stadens hållbarhetskommission.

Utvecklingsarbete och metodutveckling inom nämndens samtliga verksamhetsområden har under året särskilt inriktats mot unga utanför arbetsliv och utbildning, personer med funktionsnedsättning av

olika slag, långtidsarbetslösa och personer med bristande kunskaper i svenska. Det vill säga de grupper som har störst svårighet att av egen kraft konkurrera om jobben på regionens arbetsmarknad. Under 2016 har nämndens arbete inom stadens hållbarhetskommision fokuserat på ungas etablering på arbetsmarknaden.

Samverkan med andra är en förutsättning för nämnden att klara uppdraget och bidra till att arbetsgivare snabbt kan hitta den kompetens de behöver i Stockholm. Samverkan har därför varit ett prioriterat utvecklingsområde under året. Centrala samverkansparter har varit arbetsgivare, stadsdelsnämnderna, utbildningsnämnden, socialnämnden samt Arbetsförmedlingen

Nämnden har även i uppdrag att samordna verksamheter som operativt bedrivs av andra nämnder. Det gäller samordning av offentligt skyddat arbete, sommarjobb för unga, stadsdelsnämndernas arbetsmarknadsverksamheter samt stadens flyktingmottagande. Nämnden har under året strävat efter att bidra till utvecklingen inom verksamhetsområden i nära samverkan med de nämnder som har det operativa ansvaret för verksamheterna.

Sammanfattningsvis har nämnden under året bedrivit ett omfattande utvecklingsarbete med utgångspunkt i de prioriterade utvecklingsområden som fastställdes i verksamhetsplanen för 2016. Denna verksamhetsberättelse visar på en god måluppfyllelse inom samtliga verksamhetsområden.

Förvaltningen har redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande daterat den 19 januari 2017.

Beslutsgång

Ordföranden Emilia Bjuggren (S) föreslog, med instämmande från samtliga ledamöter, att nämnden skulle besluta enligt förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Vice ordförande Johanna Sjö m.fl. (M), ledamoten Gulan Avci (L) och ledamoten Johan Fälldin (C) lämnade följande särskilda uttalande

I verksamhetsberättelsen för 2016 redovisas flera mål som har infriats under året. Vi ställer oss positiva till flera av de satsningar som har genomförts och vill tacka förvaltningen för en bra redovisning av arbetsmarknadsnämndens verksamhetsområde. Samtidigt ser vi

att Stockholm står inför stora utmaningar framöver, här behövs ett tydligt politiskt ledarskap och handlingskraft.

Arbetslösheten i Stockholm har minskat, vilket är positivt, men det gäller inte för alla delar i staden. I Rinkeby-Kista är exempelvis 6,3 procent av befolkningen öppet arbetslösa, medan arbetslösheten i Norrmalms stadsdelsområde, är så låg som 1,6 procent. Vi ser också att långtidsarbetslösheten befinner sig på extremt höga nivåer, 58 procent av samtliga sökande är idag långtidsarbetslösa. Skillnaderna mellan stadsdelarna visar att det finns ojämlika chanser till arbete beroende på var du bor i Stockholm. Det är tydligt att ett nytt utanförskap växer fram som drabbar i synnerhet unga och utrikesfödda hårt. Skillnaderna mellan inrikes och utrikes födda vad gäller till exempel sysselsättning är visserligen mindre i Stockholm än i övriga Sverige, men det kan fortfarande ta många år innan nyanlända kommer i arbete. Med andra ord återstår mycket att göra för att säkerställa en framgångsrik etablering och integration av fler.

Gruppen unga är i Stockholm har även visat sig vara en utsatt grupp. I staden finns 16 000 unga som varken arbetar eller studerar. Det är oroväckande siffror, dessutom visar en kartläggning att det är betydligt fler unga som står utanför samhällssystemet i Rinkeby än i Bromma. Det bekräftar ytterligare bilden av en delad stad, där förutsättningar till arbete och studier ser olika ut beroende på bostadsadress.

Den socialdemokratisk ledda majoritetens lösningar för en mer inkluderande arbetsmarknad består dessvärre ofta i subventionerade anställningar med kommunala eller statliga medel, istället för satsningar som skapar riktiga jobb, som exempelvis göra det billigare att anställa, attrahera företag att anställa personer som står långt ifrån arbetsmarknaden eller incitament till företag att växa och anställa fler.

För fler i arbete krävs också ett bra företagsklimat, detta har dock försämrats kraftigt under majoritetens mandatperiod. På totalrankingen 2016 tappade Stockholms stad 48 placeringar, till plats 96 av 290 i landet. Även i avseendet kommunal service till företagen tappar staden i placeringar. Särskilt markant är att Stockholm rasar rejält när det gäller kommunpolitikens attityder till företagande, där Stockholm där Stockholm förflyttas från plats 19 till 219. Ett exempel på hur servicen fungerar är handläggningstiden för serverings-

tillstånd. Vissa kommuner klarar att leverera besked på en vecka medan det i Stockholms stad tar cirka tio veckor.

I verksamhetsberättelsen för 2016 framkommer det att Socialdemokraternas viktigaste vallöfte, 90-dagarsgarantin, innebärande att alla arbetslösa ungdomar skulle erbjudas jobb, praktik eller utbildning inom tre månader inte fortfarande inte uppnås. Trots att osäkerheten kring reformen innan den presenterades har majoriteten ändå fortskridit med förslaget. Med facit i hand visar sviktande resultat i Stockholm, då målet om antalet ungdomar som ingår i 90 – dagars garanti inte uppnås fullt ut.

Åsö vuxengymnasium prognostiserar ett kraftigt underskott på – 7,6 mnkr. Den uppkomna situationen är mycket bekymmersam och kan innebära färre antal erbjudna utbildningsplatser med lägre antal studerande. Det är dock positivt att ett utvecklingsarbete har påbörjats kring Åsö vuxengymnasium, vilket bland annat syftar till en budget i balans.

Vad gäller vuxenutbildningen är det viktigt att utifrån dagsläget, och de utmaningar på arbetsmarknaden som väntar de kommande åren, analysera vilka slutsatser staden måste dra för att utveckla utbudet och erbjuda utbildningar som leder till riktiga jobb. Samverkan med andra kommuner i Stockholms län kommer av allt att döma att bli viktigt i detta avseende. Detta avspeglas dock inte tillräckligt tydligt i verksamhetsberättelsen för 2016.

Arbetet med sociala klausuler vid upphandling har fortskridit inom nämnden, detta ställer vi oss djupt kritiska till. Skattebetalarnas pengar ska alltid hanteras varsamt och på ett ansvarsfullt sätt. Därför bör man också kunna ställa krav på miljö och sociala hänsyn när detta är motiverat. Men att lagstifta om ytterligare sociala krav är att gå för långt, både då det snävar in utbudet men också för att det kan exkludera många mindre aktörer. Stockholm måste värna goda villkor för jobben samtidigt som Stockholm stimulerar de drivkrafter som får jobben att bli fler.

En fråga som framöver kommer att växa i omfång är nyanländas möjligheter att bedriva studier, ta lämpligt arbete och hitta bostad. Även om det i dagsläget kan verka avlägset för staden att ansvara för de som nu får eller väntar på uppehållstillstånd och skrivs in hos Arbetsförmedlingen så gäller det att lägga grunden för mottagandet.

På sikt finns det därför ytterligare skäl att bredda jobbtorgsstrukturen med särskilt fokus på bedömning av kompetens och liknande. Det är också viktigt att kopplingen till näringsliv och arbetsgivare är tydlig i jobbtorgsverksamheten, och något som ständigt behöver utvecklas. Det ställer stora krav på staden och förutsätter en tydlig planering och konkreta åtgärder för att nyanlända snabbt ska komma i arbete och kunna etablera sig i det svenska samhället. Dessvärre saknas en tydlig beredskap från majoriteten, vilket riskerar att många nyanlända istället kommer att bli förvisade till ett utanförskap i Sverige och i Stockholm.

Slutligen är det genom jobb som stockholmarna får försörjning, men också samhörighet och trygghet, vänner och möjlighet till utveckling och välbefinnande. Jobben ska också komma fler till del. Fler behöver rustas för det första jobbet, det ska alltid löna sig att ta ett jobb. Alla som kan arbeta och försörja sig själva måste ges förutsättningar att göra detta utifrån sin egen förmåga.

Särskilt uttalande

Ersättaryttrande

Ersättaren Ofelia Namazova (KD) lämnade följande ersättaryttrande.

I verksamhetsberättelsen för 2016 redovisas flera mål som har infriats under året. Vi ställer oss positiva till flera av de satsningar som har genomförts och vill tacka förvaltningen för en bra redovisning av arbetsmarknadsnämndens verksamhetsområde. Samtidigt ser vi att Stockholm står inför stora utmaningar framöver, här behövs ett tydligt politiskt ledarskap och handlingskraft.

Arbetslösheten i Stockholm har minskat, vilket är positivt, men det gäller inte för alla delar i staden. I Rinkeby-Kista är exempelvis 6,3 procent av befolkningen öppet arbetslös, medan arbetslösheten i Norrmalms stadsdelsområde, är så låg som 1,6 procent. Vi ser också att långtidsarbetslösheten befinner sig på extremt höga nivåer, 58 procent av samtliga sökande är idag långtidsarbetslösa. Skillnaderna mellan stadsdelarna visar att det finns ojämlika chanser till arbete beroende på var du bor i Stockholm. Det är tydligt att ett nytt utanförskap växer fram som drabbar i synnerhet unga och utrikesfödda hårt. Skillnaderna mellan inrikes och utrikes födda vad gäller till exempel sysselsättning är visserligen mindre i Stockholm än i övriga Sverige, men det kan fortfarande ta många år innan nyanlända

kommer i arbete. Med andra ord återstår mycket att göra för att säkerställa en framgångsrik etablering och integration av fler.

Gruppen unga är i Stockholm har även visat sig vara en utsatt grupp. I staden finns 16 000 unga som varken arbetar eller studerar. Det är oroväckande siffror, dessutom visar en kartläggning att det är betydligt fler unga som står utanför samhällssystemet i Rinkeby än i Bromma. Det bekräftar ytterligare bilden av en delad stad, där förutsättningar till arbete och studier ser olika ut beroende på bostadsadress.

Den socialdemokratisk ledda majoritetens lösningar för en mer inkluderande arbetsmarknad består dessvärre ofta i subventionerade anställningar med kommunala eller statliga medel, istället för satsningar som skapar riktiga jobb, som exempelvis göra det billigare att anställa, attrahera företag att anställa personer som står långt ifrån arbetsmarknaden eller incitament till företag att växa och anställa fler.

För fler i arbete krävs också ett bra företagsklimat, detta har dock försämrats kraftigt under majoritetens mandatperiod. På totalrankingen 2016 tappade Stockholms stad 48 placeringar, till plats 96 av 290 i landet. Även i avseendet kommunal service till företagen tappar staden i placeringar. Särskilt markant är att Stockholm rasar rejält när det gäller kommunpolitikens attityder till företagande, där Stockholm där Stockholm förflyttas från plats 19 till 219. Ett exempel på hur servicen fungerar är handläggningstiden för serveringstillstånd. Vissa kommuner klarar att leverera besked på en vecka medan det i Stockholms stad tar cirka tio veckor.

I verksamhetsberättelsen för 2016 framkommer det att Socialdemokraternas viktigaste vallöfte, 90-dagarsgarantin, innebärande att alla arbetslösa ungdomar skulle erbjudas jobb, praktik eller utbildning inom tre månader inte fortfarande inte uppnås. Trots att osäkerheten kring reformen innan den presenterades har majoriteten ändå fortskridit med förslaget. Med facit i hand visar sviktande resultat i Stockholm, då målet om antalet ungdomar som ingår i 90 – dagars garanti inte uppnås fullt ut.

Åsö vuxengymnasium prognostiserar ett kraftigt underskott på – 7,6 mnkr. Den uppkomna situationen är mycket bekymmersam och kan innebära färre antal erbjudna utbildningsplatser med lägre antal stu-

derande. Det är dock positivt att ett utvecklingsarbete har påbörjats kring Åsö vuxengymnasium, vilket bland annat syftar till en budget i balans.

Vad gäller vuxenutbildningen är det viktigt att utifrån dagsläget, och de utmaningar på arbetsmarknaden som väntar de kommande åren, analysera vilka slutsatser staden måste dra för att utveckla utbudet och erbjuda utbildningar som leder till riktiga jobb. Samverkan med andra kommuner i Stockholms län kommer av allt att döma att bli viktigt i detta avseende. Detta avspeglas dock inte tillräckligt tydligt i verksamhetsberättelsen för 2016.

Arbetet med sociala klausuler vid upphandling har fortskridit inom nämnden, detta ställer vi oss djupt kritiska till. Skattebetalarnas pengar ska alltid hanteras varsamt och på ett ansvarsfullt sätt. Därför bör man också kunna ställa krav på miljö och sociala hänsyn när detta är motiverat. Men att lagstifta om ytterligare sociala krav är att gå för långt, både då det snävar in utbudet men också för att det kan exkludera många mindre aktörer. Stockholm måste värna goda villkor för jobben samtidigt som Stockholm stimulerar de drivkrafter som får jobben att bli fler.

En fråga som framöver kommer att växa i omfång är nyanländas möjligheter att bedriva studier, ta lämpligt arbete och hitta bostad. Även om det i dagsläget kan verka avlägset för staden att ansvara för de som nu får eller väntar på uppehållstillstånd och skrivs in hos Arbetsförmedlingen så gäller det att lägga grunden för mottagandet. På sikt finns det därför ytterligare skäl att bredda jobbtorgsstrukturen med särskilt fokus på bedömning av kompetens och liknande. Det är också viktigt att kopplingen till näringsliv och arbetsgivare är tydlig i jobbtorgsverksamheten, och något som ständigt behöver utvecklas. Det ställer stora krav på staden och förutsätter en tydlig planering och konkreta åtgärder för att nyanlända snabbt ska komma i arbete och kunna etablera sig i det svenska samhället. Dessvärre saknas en tydlig beredskap från majoriteten, vilket riskerar att många nyanlända istället kommer att bli förvisade till ett utanförskap i Sverige och i Stockholm.

Slutligen är det genom jobb som stockholmarna får försörjning, men också samhörighet och trygghet, vänner och möjlighet till utveckling och välstånd. Jobben ska också komma fler till del. Fler behöver rustas för det första jobbet, det ska alltid löna sig att ta ett

jobb. Alla som kan arbeta och försörja sig själva måste ges förutsättningar att göra detta utifrån sin egen förmåga.